

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Хүтэлбэрлгын арга методые нарижуулан найжаруулха

КПСС-эй городской райкомой конференци хаяхан боложо, тоосоо элдхэлые партиин райкомой секретарь нүхэр К. Е. Маслов хэбэ. Городской районой промышленности предпринятиудууд продукция гаргах түсэбөө энэ оной 9 нара соо 103 процент дүүргэд, 6039 мянган түхэрэй гүй продукция түсэбөө гадуур гүрэндөө үгөө. «Победа», «Пищевик» гэжэ олоборилгын артелинүүд, за-гаһа буйлуулдаг завод жэлэйнгэ түсэбсэ үнэ хада дүүргэ. Судна за-хабарилгын, хилэмэнэй заводууд, сабини фабрика найнаар хүдэлмэ-рилдэг болоо. Ажалайн бүтээсэ дээшлээ, бүтээлэн продукциян шанар найжараа.

Бурмонторгын № 1 ба № 4 мага-зинүүд, гастрон, универмаг, гор-промторгын № 21 магазин найнаар хүдэлдэг болоо гэжэ элдхэлшэ хэ-зэ.

Гэхэтэй хамта, гүрэнэй түсэбсэ дүүргэнгүй гээгдэдэг предпринти-нууд олон. Район дотор ажаллажа байһан 30 предпринтинуудай зур-гаанин, 9 харьнга түсэбсэ дүүргэ-гүй. Гүрэнэй түсэб дүүргэнгүй предпринтинуудай тоодо горпром-комбинат, махоркин фабрика, «Мас-лобаза», механизированн шэлэй завод, коопертой болон бусад ор-но. Ажалай бүтээсэ дээшлүүлхэ түсэ-бсэ 9 предпринти, продукциян өөрнө үнэ доошлуулаха түсэбсэ 11 предпринти дүүргэнгүй. Шэнэ тех-никис хэрэглэхэ, ажал эхэтэй хүдэл-мэриэ механизацилаха, механизмууды дүүргэнээр ашаглаха хэрэгтэ шэл-лэй заводой дирекцин, партийна орга-низаци анхаралаа багалар табила. Иймнээ түсэб завод гүрэнэй түсэб на-раһаа нарада дүүргэнгүй, гүрэндөө эхэ үрнэй болоно.

Гэр байранууды шэнээр бариха, захабарилха талаар «Бурмонгол-строй» трестин, «Забайкалстрой-строй» трестин городской участогой, райкомжой хангалтагүй хүдэлмэри шүүмжэлдэг.

«Кинготоргын», «Заготскодой» республиканска конторын, Кузьмо-урын министрствын партийна орга-низацинууд албан хойрог ябадалтай हुулаар тэмээнэ, нотагудтайха ор-гануудаа тэдэнэр тодорхойгоор хү-тэлбэрлэнгүй гэжэ элдхэлшэ тэм-дэгдэ.

Городой ажалладай дунда нитэ-политическэ, хүмүүжүүлгын хүдэл-мэри हुулаар ябуулагдана. Архи ууха, нитын журам эблэхэ ябадал олон үзэгдэнэ. Капитализмын элэ бээр үзэгдэлүүдтэй тэмсэл үшөө мууса эмхидхэгдэнхэй. Тэрэнһээ бо-ложо гүрэнэй ба партийна журам эблэхэ ушарнууд олон үзэгдэнэ.

Элдхэлые зүбшэн хэсэлгэдэ пар-тияна Иргуулин директор, делегат нүхэр Кузнецов түрүүлэн үгэ хэлэбэ. Райкомой тоосоото элдхэлэй ду-тагдал хадаа тэрэнэй хүдэлмэ-ридөө үүсхэл эдэбхигүйгөөр ханда-дагыс, шэнэ юумыс дэмжэдэггүй бай-

нанис баталан харуула гэжэ нү-хэр Кузнецов хэлэбэ.

Конференци дээрэ үгэ хэлэһэн де-легадууд нүхэд Сафронова, Русано-ва, Ситникова гэгшэд Городской районой ажаллада медицинаскэ туһаламжа үзүүлхэ хэрэгтэ бин бай-хан олон дутагдалнуудыс элрүү-дээд, партиин райкомой бюро ажа-луудалай условиннуудыс, медицинскэ туһаламжис найжаруулгада анхара-лаа багаар табидат байгаа гэжэ шүүмжэлэб.

—Шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүм-жэлгэ тоосоото элдхэл соо тон ба-га. Гүрэнэй түсэб дүүргэдэггүй, гээ-дэнги предпринтинуудай хүдэлмэ-риэ найжаруулын тулада партиин райком ямар хэмжээнүүдыс абааб гэжэ элдхэл соо хэлэгдээгүй, —гэжэ делегат Тарабухин шүүмжэлэб.

Гүрэнэй комиссар тушаан абтаа-гүй, элдэб дутагдалтай гэрнүүдыс Гэгээрэлэй министерство болон бу-сад зарим эмхи, зургаанууд «Бур-монголстрой» трестнээ абаад, аша-лагдада үгэхэ ябадал гаргана. Энэ хуули буса ябадалыс саашадаа эсэслэн болуулха шухала. Манай горлод барилгын хэмжээл жэллээ жэлдэ үргэдэнэ. Тинхэдэ хирпинсы заводууд машинис хирпинсээр ханга-жа шаданагүй. Хирпинсэ тоогойнгоо талаар дутана, шанарыншэ муу. Хирпинсээй боложо барилгын темп удаарна. Барилгын материалнууды элбэгээр бүтээн гаргаха хэрэгтэ партийна, советскэ органууд шуха-лаа анхаралаа табихаар болоо гэжэ нүхэр Тарабухин хэлэб.

Делегадууд Тимофеева, Косых, Васильев, Тропников гэгшэд пар-тияин райком студентнэй болон го-родой ажалладай ажаһуудалай ус-ловинс найжаруулгада анхаралаа багалар табила гэжэ шүүмжэлэб. Эд хэрэглэгшэдтэ хэрэгтэ шэрүүнээр хандадаг ябадал городской олон мага-зинүүдтэ үзэгдэдэг, зарим магази-нууд ариг сээрбэс ёһотойгоор сахи-даггүй, эд бараанай ассортмент са-хингдадаггүй, олон магазинуудта бо-лон нитын эдэ хоолой предпринти-нуудта техникискэ нуруалсал, полит-информаци мартгаданхай гэжэ нү-хэр Тропников хэлэб.

Партияин райкомой бюро, тэрэнэй секретарьнууд промышленни ба худ-далаа наймаанай предпринтинууд-тай хүдэлмэриэ кабинелдээ хүтэл-бэрлэхэ, ажалай түрүүшүүлэй арга методуудыс шэнжэлхэ дэлгэрүүл-нэгүй, гээгдэлдэ ороһон участогууд-та хаһа саг соонь тодорхой туһалам-жа үзүүлнэгүй гэжэ делегадууд Ка-лекин, Захарченко, Роговой, Сергеев гэгшэд шүүмжэлэб.

—Городой предпринтинууд болон эмхи зургаанууд жэл ерэхэ бүри олон автомашинуудтай болоно. Тсэд эблэршэхэдэнэ, тэдэниэ заха-барилха гэхэдэ автомашинын жэжэ

частьнууд олдоногүй. «Автотрак-торсбыт» тимэ частьнуудаар ма-ниэ хангангүй. Тимэһээ город шадара автомашинуудыс заха-барилха завод барилат найн байна, —гэжэ делегат Оноев хэлэб, авто-инспекциин хангалтагүй хүдэлмэ-риэ шүүмжэлэб.

Радиозелай, телеграфай, Бурмон-коопсоюзай, оперо болон баледэй театрын, механизированн шэлэй за-водой, Кировой нэрэмжэтэ олобо-рилгын артелин партийна организа-цинуудай комсомольско органи-зацинуудыс мууса хүтэлбэрлэдг тухайн делегадууд Батурина, Дёми-на гэгшэд шүүмжэлэб. Нэрлэгдэн партийна организацинууд комсомо-лцуудай элбхи үүсхэлдэ дэмжэ-дэггүй, тэдэнэй политическэ нуруал-салыс эмхидхэдэггүй, комсомолцууд-тай хүдэлмэрилэ анхаралаа хүсэд табидатгүй гэжэ тэдэнэр хэлэб.

Делегат Урбан зарим коммунист-нуудай ба комсомолцуудай архи уужархёд, нитын гурим эблэн ушарнууд тухай тогтожо хэлэб, хү-мүүжүүлгын хүдэлмэриэ найжаруу-лаха шухала гэжэ тэмдэглэб.

КПСС-эй Улан-Удын горкомой секретарь нүхэр Хадалов городской райком үсөөн коммунистнуудтай жэжэхэн партийна организацинуудыс हुулаар хүтэлбэрлэхэ, хүдэлмэриш-лэдэ дундаһаа түрүү хүнүүдыс парти-да үсөөнөөр абана гэжэ тэмдэглэб. Кадруудыс шэлэн олохо ба хубаа-рилгын табижа хүдэлмэриэ партиин райком мууса ябуулаа. КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй энэ оной янв-арин 25-най тогтоолыс дүүргэхын түлээ министрствонуудэй, респу-бликанска эмхи зургаануудай парти-на организацинуудай хүдэлмэриэ партиин райком हुулаар хинана. Тимэ-мээ хүтэлбэрлгын арга метод хүс-лэдэ хунигалаггүй, албан хойрог ябадал үзэгдэнхэр гэжэ тэрэ хэлэб.

—Партияин райкомой бюро абан шиндхэбэрэ эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулаа бэлүүлдэггүй, гүйсэлдэхэ шалгадаггүй, —гэжэ делегат Аугуль шүүмжэлэб. —Механизированн шэл-лэй заводой гээгдэхэ ябанан гол шалтагаанинын хадаа тэндэ нитэ-политическэ хүдэлмэриин муугаар табиданаһаа, коммунистнуудай үнэтэ дурдахалнуудыс дэмжэлдэг-гүйнөө, шүүмжэлэлэй хабшагдадаг-һаа болоно.

Партияин районно конференци дээрэ КПСС-эй обкомой секретарь нү-хэр А. У. Халалов үгэ хэлэжэ, урдаа байһан зорилгонуудыс шиндхэхэ тухайн тодорхой заабари үгэнэ бай-на.

Районно партийна организациин хүдэлмэриэ найжаруулха талаар тогтоол абтаа.

Партияин райкомой эмхидхэлэй пленум дээрэ КПСС-эй райкомой секретарьнуудаар нүхэд К. Е. Мас-лов, С. С. Бадмашренов, Н. М. Гаскыова гэгшэд һунгагдаа.

Улан-Удын «Кооператор-комсомолец» артелин хүдэлмэриин комсомолка Клавдия Чернова Октябрьин урда тээхи нурусындэ оролсоод холодоо эрхимээр ажаллажа, халаанайнгаа даалгабарине 150 процент дүүргэдэг юм. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Чернова ажал-лажа байна.

А. Мантаевый фото.

Тарягаа үрнэ, үбхээ малда гэшхүүлнэ

Зэдн аймагай Боргойн племен-ной хониной совхоздо гүрэнэй зөөри хошол, илангаа шэнэ ургасын тар-яа бүрин бүтэн байлгахын түлээ анхарал багалар хандуулагдана.

Мүнөө жэлдэ совхозой полинууд дээрэ олон комбайн хүдэлжэ, тогууд дээрэ нилээд эхэ орооһо тарьян су-лархан байгаа. Илангаа тарьянай № 1, № 2 тогууд дээрэ хэдэн мянган центнер тарьян сулархан байна. Гэхэ зуура, энэ эхэ тарьян энхэ ямаршэ шэнүүргүйгөөр, эмхи гу-римгүйгөөр алдагдаад, хэдэн хоног-то гутжаа хэбтэнэ. Тинхэдээ байта-гай тогууд дээрэ алдагдана тарьян һүнииндөө харуулгүй хоноо гэхэдэ болохо. Юуб гэхэдэ, ёһын тулада но-дэ муутай хүдэлмэриин Фун-Сын-хай гэгшэ харуулаар табидана бай-ха юм. Тэрэнэй эсэстэ тогууд дээрэ рхн орооһо тарьянай хулгайда оро-хо ябадал үзэгдэнэ.

Тэршэлэн совхоздо хуряагдажа һүрилгэдэн эхэнхи үбхэ тэжээд мүнөө хүрэтэрэ хорхойлодогүй ба харуулгүй дээрнээ малда элюулжэ байха юм. № 3 фермэдэ (эрхилэг-шэн нүхэр Лубсанов) энэ талаар илангаа хангалтагүй байдал үзэг-дэнэ.

Эдэ бүхэ байдалыс мэдэбшынэ, совхозой директор нүхэр Мельников энээн тушаа хэмжээ абанагүй.

Б. Иванов.

Үрнээ хажжа байна

Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр-эмжэтэ колхоз үрнэ хаалгаа ам-жалтатайгаар ябуулаа. Мүнөө тус артель орооһото куль-турануудай 7350 центнер үрнэ хаа-гаад байна. Тэрэ тоодо 2600 центнер шэниснэ, 1200 центнер хара тарья, 280 центнер овёс хааба.

Үрнэ хаалга үргэлжлүүлэгдэ-нээр. И. Тугутов.

Республикын агитаторнуудай заочно зүблөөн

Зоригжуулхы хүсэтэй агитациин түлөө

Агитационно-нитын хүдэлмэриэ найнаар табихан газарта ажахын хүдэлмэри мүн тэршэлэн найнаар ябуулагдана. Тимэ дээрнээ агита-тор бүхэн өөрынгөө даалгаданан участок дээрэ агитационно хүдэлмэ-риэ жэшээтэ найнаар ябуулаха, тэ-рэнэй үнгэрлэн хөөрлөөнүүд гүн-зэгы удхатай, мүнөө үеын зорилго-нуудтай нягта холбоотой байха ё-хой.

Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой Олёво нотагта эбэртэ малай гүүртэ дээрэ агитатораар хоёрдох жэлдэ хүдэлмэрилжэ байна. Анха түрүүн энэ гүүртэдэ ерэхэдэмин, энднэ ажалай журам хула, мал харуу-лаха зоотехникескэ заабари мууса сахилгадаг, тэрэн дээрнээ боложо мал үхэдэг байгаа һэн. Мүнөө хараад үхэдэхэ, энднхи гүүртын байдал ханигүй найжараа, үнгэрлэн жэлэй үбэлжэлгыс нэгшэ малай хорлодоггүйгөөр үнгэрлөө-бли.

Энэ гүүртэдэ табан хаалишад хү-дэлмэрилжэ. Тэдэнэр 60 үнэднээ 60 тугалнуудыс абажа, тэдэниэ тобир тарьянаар үбэлжүүлжэ гараһан байха юм. Тинхэдэ түрэхэ малыс саг болзортонь ороондо оруулаха хэрэгтэ анхарал табидана дээрнэ нэгшэ үнээн хубайраагүй.

Иймэ хубилалта юн дээрнээ бо-лооб гэхэдэ, энднхи малшад ур-даа табиданаһан гол зорилго-нуудыс һайса ойлогжо, мал харуу-лагыс нилээд найжаруулан бай-на. Энэндэ агитационно хүдэлмэ-рин түлөө аргагүй эхэ байгаа гэхэдэ ямаршэ алдуу болохогүй гэжэ һанана. Ажахын хүдэлмэрид эхээр нөөлөхын тула агитацие зориг-жуулхы хүсэтэйгөөр ябуулаха хэрэг-тэй.

Адуу малыс найнаар үбэлжүүлгын эгэлэ шухала условиннуудай нэг-шинэ хада тэжээд бэлдэхэдэ бо-лоно. Би энээн тушаа нилээд олон хөөрлөөнүүдыс үнгэрлөөб. Тэндэ хаалишад малыс зүбээр эдлүүлжэ тушаа ойлогогүй юумэс асуужа абадаг байгаа. Адуу малда бардам хүрэхэ тэжээд бэлдэхэ ябадал ха-даа колхозинуудай, илангаа мал-шадай шухалын шухала хэрэг гэхэдэ элэрнэй үнэхөөрөө ойлогшонин мүнөө зундаа үбнэ хуряалта дээрэ эли тодоор харагдаба. Тус гүүртын малшад нүхэд Шыренжап Найдано-ва, Нима Иванова, Дышима Дор-жиева ба бусад үнэдээ һаахынгаа хажуугаар тэжээд бэлдэхэдэ ха-бадалсаһан байха юм. Тинхэдэ урда жэлнүүдтэ хээсээшэ бэлдэхэд-дэгүй эхэ наһаһата тэжээд бэлд-хэгдэнэ байна.

Энднхи гүүртын малшад һү хаал-

гаар абаһан уялганууд дүүргэжэ шаданагүй. —Энээнэй гол шалтаганин ха-даа һаамхай үнэднэ шэмэтэ тэ-жээлүүдээр эдээгүүдлэнгүй бай-гааби. Хэрбээ үнэднээ зоотехникес-кэ нормын ёһоор туриспс, концент-радуудыс болон бусад тэжээлүүдэд үгөөд байгаа һаамхай эхэ һүн на-дажа болохо байгаа, —гэжэ гүүртэ хаалишад тон зүбөөр хэлэнэ. Өршэ жэлдэ үнэднэй ашаг шэмэ үзэлгэ дээшлүүлхын тула энэ гүүртын шэмэтэ тэжээлүүдыс хэээ хэээнэй хинээ эхээр бэлдхэ. Жэшээлдэ, эндэ мүнөө 75 тонно силос, 250 цент-нер туриспс, 50 центнер концентрат ба бусад тэжээлүүд бин.

Мэнэ һаяхан эндэ үйлдэрлэн сулгалан үнгэрлөөд һэн. Тэрэ ор-лоон дээрэ 1954—1955 оной үбэлжэ-рын үлэ малшад урда ямар э-рилгонууд табиятай байнаб гэжэ тобшохоноор хэлэжэ үгөө һэмбэ. Тинхэ зуура нелондо жэлэй үбэл-жэлдэ ямарнууд дутагдалнуудай байһан тушаа тусгаар тогтожо, тэдэниэ энэ үбэлжэлгэдэ дахин да-тахагүйн тула юу хэжэ тухай хэлэжэ үгэнэ байһаб. Хаали-шад энэ асуудалыс зүбшэн хэлсэ-гэдэ эдэбхитэйгээр хабадалсаһа. Мүнөө бидэ аймагайнгаа түрүү ма-шадай дүй дүршэлыс шудалжа бай-наби.

Гансал ажахын асуудалуудай хөөрлөөнүүдыс үнгэрлөөд байһаб бэшэ, харин политическэ темани дээрэ һалаа олон хөөрлөөнүүдэй үнгэрлэдэби. Уласхоорлонд бай-дал тушаа, арадай элүүр энхэ ба-далай түлөө хөөрлөөнүүд минхи хүдэлмэрид тусгаар һуури эзлээ. Эдэ темани дээрэ хөөрлөөнүүд оло-лоороо суллардаг, элдэб асуудал-нуудыс һурадаг байха юм.

Гүүртэдэ абадаг газетнүүдэй үдэр бүри уншажа байхын хаали-шан Дышима Доржиева даалга-һан байһабди. Энэ нүхэр хадаа илан-гаа «Бурят-Монголой үнэн» газе-тыс уншажа үгэдэг байна.

Би агитационно хүдэлмэридөө гээ-лэтэ болон журналуудыс хэрэ-глэдэг байһаб. Гүбшынэ, хөөрлөөн-үүдэй үнөөд һонирхолтой болохоо шаданагүйби. Агитацие зоригжуул-хы хүсэтэйгөөр ябуулахда туһалам-жа болохоор литература хомор ба-на. Тсэд, партийна эхин организа-ци энэ асуудалаар зохино туһалам-жа үзүүлнэгүй. «Бурят-Монголой үнэн» газетин агитаторнуудта тула хурал зорилготойгоор заочно зүблөө эм-хидхэниниһ найһаалтай байна.

Агитатор Б. Борисов, Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой зоотехник

Элдхэлшэдэй семинар

Улан-Удын Лениной орденото пар-ово-вагонно заводой партком «Агуевск» Октябрьска социалистичес-кэ революциин 37-дохи жэлэй ой» тухай элдхэл бэлдэжэ, 40 гаран

элдхэлшэдэй хабадалгатай семинар хаяхан үнгэрлэбэ. Тус семинар дээрэ парткомой секретарь нүхэр Хабилов инструктивна элдхэл хэ-

Хүршэ областинн хүдөө ажахын выставкэнээ

Һаяхан, Иркутск городской инпро-дромой үргэн уужам талмай дээрэ Иркутска областинн хүдөө ажахын элдхээтэ выставкэ нэгдэбэ. Инпро-дромой талмай һайндэрэйхээр шэмэлгэдэнхэй. Ажалай жэшээтэ амжалтануудыс туйлаһан хүдөө ажахын олон тоото артелинүүдэй гэшүүд, совхозуудай ба МТС-үүдэй хүдэлмэришлэдэ, мүн Иркутск городской ажалалд эндэ олоороо сулгараһанхай.

Удшыгегүй, үдэрэй 12 час боло-жо, выставкэдэ зориулагданаһан мингине Иркутска областинн ажалладай депутатуудай Советэй Гүйсэдкомой түрүүлүшын орлогшо нүхэр Л. Ф. Трусов нээжэ, хүдөө ажахын талаар областинн туйлаһан амжалтанууд тухай тогтоон хэлэбэ.

—Советскэ арад, — гэжэ тэрэ хэлэбэ, —Коммунистическэ партини-гаа удариһагдаа доро хүдөө ажахыс саашадаһ хүжөөхэ талаар шэнэ шэнэ горьтойхон амжалтануудыс туйлажа байна. Манай областинн хүдөө ажахын түрүүшүүл хүдөө ажахын культурануудай ургасыс ба малай ашаг шэмэ үгэлгыс сааша-дан дээшлүүлхэ талаар эрхим жэшээнүүдыс харуулаа. Энээнэй ашаар областинн 2000 тухай хүдөө ажахын түрүүшүүл үнгэрлэнэ зун Москва горлод нээгдэнэй хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабадалһан байгаа. Мүнөө областиннгоо энэ выставкэдэ 50 колхозууд, 8 совхозууд, 7 МТС-үүд, ой модоной 3 ажахы, 200 үйлдэрлэрин бригаданууд ба 1000 гаран хүдөө ажахын түрүүшүүл хабадала. Выставкэдэ хабадалһан колхозуудай, совхозуудай баялыныс ба

тэдэнэй хүдэлмэриин дүй дүршэлыс харадаа абажа, саашадаа бүгэдөөрэн жэшээтэ найнаар ажаллаха гэжэнэ манай түрүүшын зорилго болоно. Выставкэ болбол манай ур-да Советскэ правительствын ба Коммунистическэ партиин табихан зорилгыс нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэ-гэхэ хэрэгтэ туһалаха шэнэ ба түрүү юумэдэ һургаха зорилготой һур-гуулин мүн гээд үгээс дүүргэбэ.

Советскэ Союзай гимнын аблан элэлэбэ. Нүхэр Трусов павильон-нуудта орохо үүдэнэй урда татаатай байһан лент таһа хайшаалад, тэндэ суларһан олон тоото хүнүүдтэ ханд-дажа, выставкэ харалгын эхиллэ-нинэ сонсоһоо.

Иркутска областинн колхозууд ба совхозууд үнгэрлэн хүдөө ажа-хын жэлыс эрхим амжалтануудаар үлэнэбэ. Колхозууд, совхозууд хамта 150.000 гаран гектар шэнэ ба боро газар элдүүлэб. Энээнэй ашаар тарья, хүдөө ажахын бусад культурануудыс элбэгээр тариха арга боломжотой болоо. Квад-ратно-гнездовой аргаар һуулаһан-най, рьд хоорондын элдүүрилгын механизмын хүсөөр үнгэрлэнэй ашаар, областинн колхозууд ба сов-хозууд хартаабха, овошин ургасыс урданайхида орхоодо нэгэ хахад, хоёр дахин дээшлүүлэб. Энэ жэлдэ түрүүшынхэ парниково-тепличныс ажахытай болоо.

Областинн колхозууд ба совхозууд энэ жэлдэ үнгэрлэн жэлэйхидэ орхоодо жэнзэгүй һайн ургасыс хуряаба. Энээнэй ашаар гүрэндэ тарья тушааха түсэбөө бэлэрһоо урид дүүргэ, үнгэрлэн жэлэйхидэ

орхоодо мүнөө жэлдэ гүрэндэ 2,2 миллион пүүд тарья, тэрэ тоодо 1,5 миллион пүүд шэниисэ үлүү ехыс тушааба. Мүнөө МТС-эй хүдэлмэриин түлөө, натура түлбэрилдэ тарья тушаажа, мүн гүрэндэ тарья худалдажа үргэлжэл-һөөр. Областинн колхозууд ба совхозууд энэ жэлдэ ба бүрин 250—400—500 центнер кукуруза түрүү-шынхэс ургуулаба. Мүн урданайхида орхоодо жэшээгүй эхэ хартаабхын, овошин, тарьянай, техникескэ куль-турануудай ургасыс хуряанан Куй-тунска, Тайшетскэ, Иркутска, Алайрай, Черемховско, Зиминскэ, Тьрэтскэ болон бусад районууд, тэд-нэй түрүү колхозуудай стендүүд эхэ һонирхолтой ба һургаалтай бай-ба. Жэшэнь, Куйтунска районой колхозууд энэ жэлдэ шэнэ ба боро газар ашталһанай ашаар тарья-найнгаа талмай үргэдэхэнэ, урга-сынхэ эхээр дээшлүүлһэн байна. Энээнэй ашаар мүнөө жэлдэ та-рьянай үндэр ургасыс хуряажа, гү-рэндөө үнгэрлэн жэлэйхидэ орхо-одо 600 мянга тухай пүүд тарья үлүү ехыс тушааба.

Малажалай павильонууд хара-шадыс эхээр һонирхуулба. Эдэ павильонууд дотор Иркутска зэрнос-овхой, Фрунзын нэрэмжэтэ совхозой, Усолско районой Жлановой нэрэм-жэтэ, Алайрай районой «Идеал» ба «Страна Советов», Иркутска райо-ной Буденнын нэрэмжэтэ колхозууд-тай эбэртэ бодо малайнгаа үлүүр найжаруулыныс ба ашаг шэмэ үгэл-гыс дээшлүүлһынэ эли тодоор ха-руулаа. Мүн Черемховско районой «Периомайский», Сталинай нэрэмжэ-тэ колхозуудай һайн үлүүртэй мери-

нос хонидыс хараһанби. Жэшэнь, Иркутска зэрносовхозой симментальска үлүүртэй «Барка» гэжэ үнээн үг-рэнэ жэлдэ (1953—54 онуудта), 3,7 процент тоһолтой 6547 литр һү үгэнэ байна. Мүн энэ совхозой краснопестной үлүүртэй «Асверья-на» гэжэ үнээн сүүдхэ соо 3,7 про-цент тоһолтой 26,5 литр һү үгэнэ. Иркутска районой «Страна Советов» колхозоо ерэн симментальска үлүүртэй «Моряк» гэжэ, 1952 ондо гараһан элита классай сагаа эрөөн хашаар буха 712 килограмм ами-дын шэнүүртэй болоһон байба. Энэниэ 1954 ондо искусствениаар ороондо оруулаһан чинкита табижа энэ намар 190 тсгн үнэднэс ба ха-шарагуудыс үржүүлһэн байна. Байлдаевска районой Жлановой нэр-эмжэтэ колхозоо асаргаданан һайн үлүүртэй үнэднэс эхээр һонир-хободни. Унэднэйһ һүний тоһолт айхабтар эхэ. Жэшэнь, симментальска үлүүртэй «Моряк» гэжэ үнээн 5,5 процент тоһолтой 1515 литр һү үнгэрлэнэ сезон соо үгэнэ байба. Тэдэнэй һү үгэлгыс яжа дээшлүүл-нэб гэхэдэ, колхоздо үнэднэс зүбөөр, олон ондоо шэмэтэ тэжээлээр эдл-үүлэдг, найнаар харууһадаг, сэр-бээр байлдааг, зоотехникескэ бүхэ заабарине наринаар сахндаг байна. Тинхэдэ хонн үсхэбэрлгөөр һайн амжалта туйлаһан колхозуудыс хараһанби. Жэшэнь, Балаганска районой «Периомайский» гэжэ хони-лой племсовхозой гурба наһатай эли-та классай хуса 103 килограмм шг-нүүртэй, 11,2 килограмм нарино но-оно үгэнэ. Мүн Черемховска районой Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гурба наһатай мяха-нооһоной шгэлзэтэй үлүүртэй хуса 103 килограмм шг-нүүртэй, 7,2 килограмм нарино но-оһотой. Нарин ба нарибтар нооһотой хонидыс олоор үсхэбэрлэнэй ашаар тус колхоз нелондо 100 гек-

тар газарһаа нооһо абаха гүрэнэй түсэбсэ хоёр дахин үлүүлэн дүүргэ-гэ. 1954 ондо 100 гектар элдүүрил-гын газарһаа 70 гаран килограмм нооһо гүрэндэ тушааба.

Энэ колхоз 1953 ондо гүрэндэ нооһо тушаажа, колхоздо 204 мян-ган түхэрлэй олоо оруулаха һаа, энэ жэлдэ 200 һафса гаран мянган түхэр-лэй олоо оруулаһан ба гүрэнэй тү-сэбһөө газар тээ тоологдожо ябаа хониллоо 900 хонн худалдахаар ха-раалһанхай. Энэ колхоз эхэ хонин бүринөө 100 толгой хурьга абанан байна. Энээнэй ашаар хонн үсхэбэ-рилхэ гүрэнэй түсэб үлүүлэн дүүргэ-гэдэ. Нэгэ хонинһ нооһонһо энэ колхоз 70 түхэрлэй олоо абадаг байгаа һаа, хойто жэл 90—100 түхэр-лэй олоо абадаг болохын түлөө эрмэ тэсэжэ байна.

Выставкэ харагшадыс шубуудай павильон һонирхуулба. Эндэ Усолско племсовхозой гаргаһан «Загорский» гэжэ шэнэ үлүүртэй шубууд бин. Жэшэнь, энэ үлүүртэй 4 һаратай таяа 1,8 килограмм, петух 2,6 килограмм хүрэтэр шгнүүртэй байба. Энэ үлүүртэй таяаа Сиби-рин шэрүүн хүйтэн уларилда таа-руулын түлөө зоотехник Евгений Сталина энэ совхозой шубуунай фермын коллективтэй ажаллаһан байна.

Ой модоной павильондо ороходо Сибирьтэ ургадаг модот, Сибирин ой тайгада ябадаг элдэб аңгүс выставкэ харагшадыс эхээр һонирхуул-дана. Тэндэ халтар хара үнэгэд, дор-го, шэлүүдэн, шандаган, булган, ондатра, гүрөөһөнүүд болон бусад аби-нин. Мүн областинн түрүү аңгууша-дай нэрнүүд тэндэ бэшээтэй. Жэшээлдэ, областинн түрүү аңгуу-шад П. В. Репкин (Тьрэтскэ район) үнгэрлэн сезон соо 18,710 түхэрлэй, К. Н. Нлын (Нижне-Удинска рай-

Республикын суута тугалшан

Тичын үргэн талада Баруун гэжэ гоё найхан газар бии. Колхозой үүлтэртэ малай фермууржандай. Типовой ёһоор бадаһан тэс хушалтатой малай байгууд эндэ харагдана. Хоёр утагийн нэгэнини үнсэдэй, нүгөөгү тугалай юм. Зосоон ороходоо, сагаадатанхай. Илангаяа тухай байра харуул, уужам ба сэр. Нарай тугалууд ганса гансаа байдаг. Эндэ тэжээл буйлуул тусгаар талалда, хуни түхээрэгээ.

Нүхэр Старцева тугалыс зүбөөр эдээлүүлжэ талаар шадбаритай болоһон хүн гэжэ эндэхи зон хэлсэдэг. Тэдэнэй ингэжэ хэлэдэгын тон зүб. Ямар нэгэн тугалай мууса эдээлжэ хаань, ехэ ханаагаа зободог, мэргэжэлтэни асараад, дары сагтань шалтагааниень элирүүлдэг, зоотехнигий заабарнар тэжээлэйн рациональ нэлгэдэг байха юм.

—Рационар хараагдаһан тэжээлээр гансал эдээлүүлдэг байха бэшэ, харин малые, илангаяа тугалыс сээр агаарта ябуулха, саг соонь уналха хэрэгтэй. Тингээд концентрат ба корнеллоуды гансата ехээр үгэнгүй, харин бага багаар 3—4 дахин талалжа эдөөлдэгэ һайн байдаг,— гэжэ Мыдыгбал хөөрэнэ.

Нүхэр Старцева зунай сагта тугалуудаа бүхэл үлэр соонь бэлшээр дээрэ ябуулдаг, тэндэн концентрат, корнеллоуд мэтэн тэжээл абаашажа эдөөлдэг байна. Гадна, Ягаан гэжэ горхондо абаашажа, тугалуудаа угаадаг, оймулдаг юм. Үбэлэй сагта нарадай дулаан үдэрнүүдэй болоходо газаагуур агаарта ябуулдаг.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Манай ёһотой коммунистка, эгээл үлэр хүмнэй Мыдыгбал хушгэн шал даа гэжэ колхозой правлени түрүүлэгшэ Нима Оширов, партия эхин организацион секретарь Лубсандоржиев гэжшэд хэлэжэ.

Нүхэр Старцева 1936 онһоо малажал дээрэ үнэн сэхээр ашажа, нотагтаа бага бэшэ алдарты болоо юм. 1939 ондо нотаг үүлтэртэй үнээдэй фермэдэ ашаар хүдэлмэриджэ, өөрин даһан 33 тугал тобир тараганаар бүхүлжэ, ажалал эрхим жэшээ түрүүлһанайгаа түлөө 1940 ондо ажаахын Бүхэсоюзна выставкэ бабадалсаһан байна. Мүн 1952 ондо 43 онуудта симментальска үүлтэртэй 24 тугалуудыс 6 наһатай болоторын һайнаар түлүүжэ, малшадта тугалаһанай тэдэнэй амидын шэнгүүнүүдүсүдхэ соо дунда жэшээгээр 10 грамм нэмээлэйнгээ түлөө мүн хэлдэ хүдөө ажаахын Бүхэсоюз выставкэдэ бабадалсаба.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Түрүү наалишан элидхэл хэбэ

Малажал хүжөөжэ тушаа парти, нательствын тогтоолуудыс бодоор бөлүүлхын түлөө Хорин аймгийн Калининэй нэрэмжэтэ колхозой малшад, наалишад 1953—54 ондоо бага бэшэ оролдогго гаргаһан байна.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Уранзохёолшын дэбтэрлээ

Хоёр шэхэнэй шууяса хүшэгэнээр доошоо буугаад, шугамдал сэхэ дээгдэ харыгаар бумбэлээһөөр, нотаг аэрополктай урдаһанай эршөөр. Холынгоо замтай эсэстэ эрхэн эрхэн урмашан баяна, нэгэ ехээр амилжархиндандал, өөрин гансата дуугай болошооб. Амолдотой үүдэнэй нэгдэхэтэй үүг гэхүүрээр буужа, советскэ эрхын газар дайда дээрэ түрүү үүдэн гэхээбэди. Нүхэрн, уран-балетш Чимит Цыдендамбаев, даһан ёһоор малгайгаа абан зогсоо. Эзэ мүрүүдэ бэшээшэ мүн ба тингээ. Балтикын нэбшээн аймаһай хиндхүүлнэ...

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Эдэнэр түсэбөө үлүүлэн дүүргээ

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Тарбагатайн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гахайн-товарна фермын эрхим гахайшан Ульяна Соколова (зүүн гарһаа), Агафья Соколова, Ф. Сорониной фото.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Тарбагатайн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гахайн-товарна фермын эрхим гахайшан Ульяна Соколова (зүүн гарһаа), Агафья Соколова, Ф. Сорониной фото.

Ламба ЖАЛСАРАЕВ

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Түрүүшын алхам

1953 оной ажаахын жэлэй дүнгүүдэй гаргагдаад байхала Бичурын аймагай Ждановой нэрэмжэтэ колхозой 2-дохи МТФ-гэй түрүү наалишан Санжа Биликова басагандаа ингэжэ хэлээ нэи:

—Зай, Дулгар, бишни арба гаран жэл наалишан ябааб. Мүнөө хүшэрөө хадаа өөрингөө ажалыс шамдаа даалгахам. Би наалишадайнгаа, колхозингуудайнгаа дунда муу гэдэггүй хүни... Даһан ажалаа дурлажал хэхэ ёһотой юм...

Дулгар эжингээ захна заабарине ухаамгай хонороор ойлгожо, тэдэни хүндэтэй дээрэ хүлсэн абаба. 1954 ондо залуу наалишан Дулгар Биликова дажа абанан 10 үнэингээ арбан тугал абажа, нэгэни хорлоогүйгөөр ондо оруулханаа гадна, тугалуудаа эхэнгээ наалгажа түлжүүлжэ талаар эжингээ бөлүүлдэ эхилэн түрүү арга методые сааша үргэлжлүүлэн байна.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Хүдөө ажаахын жэлэй дүнгүүднээ

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

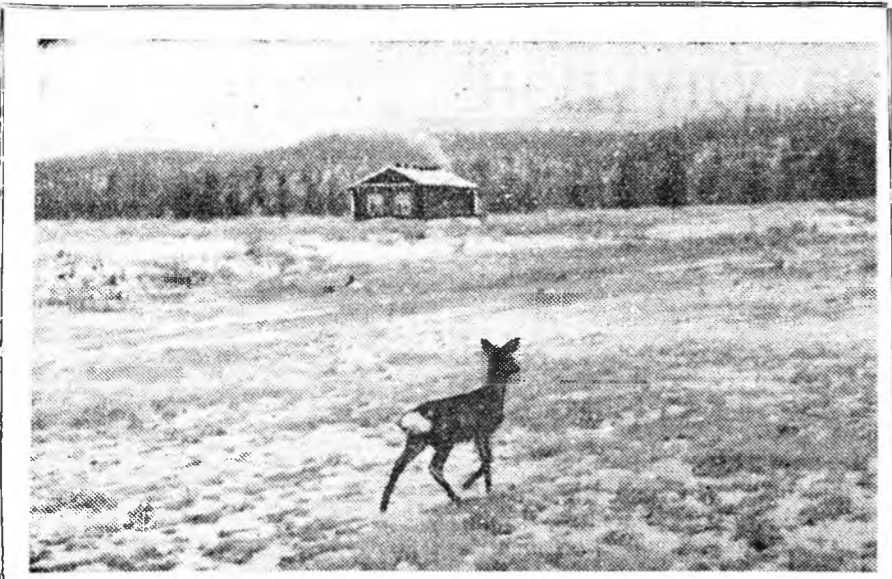
Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Нүхэр Старцева мүнөө таби гаран наһатай болобошье, хүнгэн зандаа, али нэгэ бэрхшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой юм. Мыдыгбалай ажалдаа дарагдашоод, уруу дуруу болоһон ябахынь харахуудай. Мыдыгбал эсэхэ суухыс мэдэнгүй, унтаха нойргүй ажалладаг юм.

Борхон гүрөөн хүүргээд, Борлжын өөрнөө гаралда даа. Даргэрхан шохээс хурылгөөд Дэгүүр хараад алхалбал даа, Шүлэгийн О. Гомбоевагай, фотон Л. Хайдуравай.

Культурын эмхи зургаанууд задагай байһаар

Иволгын аймагай культури олон эмхи зургаанууд үбэлэй үсдэ хүдэлмэрлхөөр бэлдхэжэ үшөө эхилээгүй. Каленовска сельсоведэй уншалгын байшан (даагшан нүүхэр Беляева) колхозой правленин бишыхан нэгэ таһалга соо байрална. Тэрэн мүнөө болотор оройдоо дулаалагдаагүй, газараа нэгшээ сусал түлээгүй. Уншалгын байшанда ороходо «хүл табиа зайгүй», ямаршье эмхигүй, ообо оргой байдаг. Инмэ газарта нинтын ямаршье хүдэлмэри ябуулагдаагүйн мэдээжэ.

Мүн Сталиной нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэ хүдөөгэй клуб гэжэ бии. Энэ клубай хэдэг бүхи хүдэлмэри гансал кинокартина харуулгаар дүүрэдэг. Лекци, хөөрөлдөөн, элдхэл гэхэ мэтын культури-гэгээрэлэй хүдэлмэри тон муугаар ябуулагдана. Клубын зохихо культури хэрэгслүүдээр хангагдаагүй.

Тэрэшэлэн энэ сельсоведэй хүдөөгэй библиотекы даагша нүүхэр Алексеева муугаар ажаллана. Энэньнээ гадна, библиотекын 300-гад номыэ энэ нүүхэр үгс болгоно, үрһэн байха юм. Красноярово, Хүйтэн Булаг, Сотниково, Кибалино гэжэ тохсоннуудтай клубууд баһал ямаршье бэлдхэлгүйгөөр үбэлэе утгажа байна.

Аймгүсэдкомой культурын таһаг дээрэ дурсагдаша дутагдалуудыэ ойрын үдэргүүдтэ усаджажа, культури-гэгээрэлэй хүдэлмэриэ найжаруулын тулада зохио хэмжээ абаха ёһотой.

С. Аркадьев.

Колхозой медпункт

Мухаршээрэй аймагай Булганиной нэрэмжэтэ колхозой правлени колхознигуудыа медицинскэ талаар байнаар хангахын тула оролдожо, медпунктын орохо тусгаар байра баригдажа дүүрбэ. Мүнөө тэрэ һа-

руул, уужам байра соонь медпункт нээгдэнхэй.

Ингэжэ колхознигууд медицинскэ туһаламжа колхоз дээрэ абажа байха арга боломжотой болобо.

Б. Санжиев.

Шэнэ номууд

Республикын номой магазинуудта шэнэ номууд олоор абтаба. Тэрэ тооло: М. Я. Выгодский. — Элементарна тоо боллогтоор справочник. 8 түхэриг 5 мүнгэтэ.

А. Воронкова — Алтайскэ повесть. 3 түхэригтэ.

А. Чаковский. Манайда үглөөгүүр болоо. 5 түхэриг 65 мүнгэтэ. Хари хэлэнэй словарь. 16 түхэриг 40 мүнгэтэ.

Шатараар облпрофсоведэй кубок абахын түлөө

Шатараар облпрофсоведэй кубок абахын түлөө мурьсөөн боложо дүүрбэ.

шатарашд Сумкин, Игумнов, Цыденов, Санжин, Бадмацыренова гэгшэд наадласаба.

Мурьсөөндэ хабаадалсаһан командануудай дундаһа «Урожай» ба культурын хүдэлмэрилгэнэдэй профсоюзой обкомой 1-дхи команда финалда наадаха эрхэ олоһон байна. «Урожай» обшествен командата шатарашд Мунков, Крынский, Михайлов, Мамиллов, Гармаева; культурын хүдэлмэрилгэнэдэй зүгһөө

Усэд шанга тулалдаанай һүүлээр Сумкин Мунковыэ, Крынский Игумновыэ, Мамиллов Санжинныэ, Гармаева Бадмацыренова, Цыденов Михайловыэ шүүгээ. Ингэжэ финална уулзалга 3:2 гэгэн тоотой гэгэ «Урожай» обшествен шатараштай илалтаар дүүрэн байна.

А. Михайлов.

I. ТАЛЛИНДА

(Үргэлжэлэл)

оёһон өөрын национальна хубсаһатай.

дээрэ бодожо, удаан алга ташалга болоо. Тэрэнэй һүүлээр бурят ба эстон уранзохболшолто үгэ үгтөө. Сталинска шангай лауреат Юхан Смуул эб найрамдалда зориулан зохиолцуудыа уншаа. Поэтесса Муйя Вестамми айлшадта зориулжа бэшэһэн шэнэ шүлэгөө уншажа, бидниэ хөөр баярлуудла. Вечерэй хоёрдохи хахадта Бурят-Монголой болон Эстонин артистнар һонирхолтой концерт харуулба. Сталинска шангай лауреат, профессор, композитор Эрнесаксын хүтэлбэри дор Эстонско эршүүдэй академическэ хоорой дуулахыэ шагнахада, зүрхэ хүдэлгээ гой һайхан байгаа. Эстонецууд дууша зон гэлсэжэ. Энээн тушаа «Калевипоэг» гэжэ эпос дотор бии:

Дуунай ээрсэг зогсохогүй, Дуунай утаһан таһархагүй, Хэрбээ миний, дуушын, эсэсдэбэл, Хүбүүд, басагадны дуулахал, Хүлэтэ ашанарни үргэлжэлхэл.

Сүлөөтэ советскэ Эстонидо ябахад арад зонийн хүхуюн баяртай ажаһууһыэ, үнэн зүрхэньөө дуу дуулаха дуратайе һайса хараабди. Эстонцууд баһа айхабар хүндэшэ зон, түрэл арадаймнай үнэншэ ахадүүнэрэй энгэнинь мүн гэжэ дахин дахин сэлхэлэ соогоо халуубади.

Таллин—Улап-Удэ. Сентябрь—октябрь.

(Үргэлжэлэлэнь хожом гараха)

СССР-эй Верховно Советэй депутадудта Эдуард Эрриогой эльгээнэн телеграмма

СССР-эй ба Франциин хоорондо дипломатическа харилсаанууды байгуулан саһаа хойшо гушан жэл гүйсэнтэй дашарамдуулан Э. Эрриодо СССР-эй Верховно Советэй бүлэг депутадудай эльгээнэн амаршалгын телеграммада нимэ харюу абтаба:

«Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Советэй госпданууд депутадуд:

А. Волковто— Союзай Советэй Түрүүлэгшэд В. Лацита — Национальностынуудай Советэй Түрүүлэгшэд

М. Сусловта — Союзай Советэй Гададын хэрэгүүдэй талаар комиссин Түрүүлэгшэд

Д. Шепиловтэ — Национальностынуудай Советэй Гададын хэрэгүүдэй талаар комиссин Түрүүлэгшэд

М. Ясновто — Московско городской Советэй Түрүүлэгшэд

А. Несмеяновта — СССР-эй Наукануудай академин Президентэд Д. Скобельцындэ

И. Эренбургэд Н. Тихоновтэ

МОСКВА

«Сэдхэл хүдэлгэмэ телеграмма эльгээнэнтэй түлөө Таанадта баясхалан хүргэнэб. Тэрэ телеграмматнай намда үнэтэ юмэнүүдыэ һануулба. Хүшэр бундэ үе сагта дипломатическа харилсаанууды байгуулжа шадаһанда би золтой байһаб. Танай орондол адли тимэ агуухээ ороние зоргооро тоонгүй байжа болохогүй гэжэ би бодомжолдог байһаб. Европрын нэгэ хубидахи союз хадаа үндэ-гүйгү, тогтуури багатай шийдхэбэри мүн гэжэ би мүнөө тоолоноб. Дайн боложо магад гэжэ түбэгшөөнгүйгөөр бата бэхи эб найрамдалай оршон байдалда арадуудай, илангаа манай хоёр арадуудай амгаланар, эдихэ юмээр дутангүйгөөр ажаһуу-хыень француска үнийэй республиканец байһан би тон эхээр хүсэнэб.

Таанадар дамжуулан орол арадта амаршалга хүргэнэб. Лион. Эдуард Эррио».

ООН-эй Генеральна Ассамблейн юһэдэхэ сессии

Политическэ комитетдэ

НЬЮ-ЙОРК, ноябрин 2. (ТАСС-эй тусхай корр.). «Хамтаараа хэмжээ абаха комитет» гэдэгэй элидхэлыэ зүбшэн хэлсэлгэ Политическэ комитетэй үсэгэлдэр үлөөнэй ба үдэрэй заседанинууд дээрэ үргэлжэлүүлгэдэ.

Комитедыэ саашадань үлөөхэ ба тэрэнэй ажал-ябуулга тухай «элидхэлыэ ханангар анхаралдаа абаха» гэжэ 12 ороной дуралдаһан резолюцие США-гэй, Англиин, Франциин, Турциин, Грециин, Мексикийн, Кубагай ба Израилин түлөөлэгшэд үгэ хэлхэдэ дэмжэн байна. Хамтын аюулгүй байдалай принципүүдэй ямар нэгэн «справочник» зохио талаар ямаршье түбэггүй академическэ хүдэлмэри гэшэ гэжэ «хамтаараа хэмжээ абаха комитетдэй» ажал-ябуулгы харуулахы дурсагдаһан делегадуудай зариманинь, тусхайбал, Англиин ба Франциин түлөөлэгшэд оролдоһон байна.

Польшын, СССР-эй, Украинска ССР-эй ба Чехословакиин түлөөлэгшэд 12 ороной резолюцие буруушажа үгэ хэлээ.

«Хамтаараа хэмжээ абаха комитет» хадаа ООН-эй Холбоото Штадуудай хүтэлбэри эрхэндэ гэгэ сэрэгэй блогуудай зэбсэг болгохо зорилгоор, ООН-эй Уставыэ эбдэн байгуулагдаһан юм гэжэ Польшын түлөөлэгшэ Бирецкий онсо тэмдгэлээ.

«Хамтаараа хэмжээ абаха комитетдэй» бии байла ба ажал-ябуулга хадаа эб найрамдалыэ болон уласхоорондын аюулгүй байдалыэ бэхжүүлхэ хэрэгтэ туһалнагүй. Энэ комитет хадаа эб найрамдалыэ болон аюулгүй байдалыэ дэмжэхын түлөө гол харюусалгатай байһан Аюулгүйн Советыэ алгасан гарахын тулада, Аюулгүйн Советдэ агуухэ

гүрэнүүдэй нэгэн һанал туйлаха принципныэ буруушаагдаһаар, ООН-эй Уставыэ эбдэн байгуулагдаһан юм гэжэ СССР-эй түлөөлэгшэ А. А. Соболев мэдүүлээ.

«Хамтаараа хэмжээ абаха комитет» хадаа «хүсэ баримталха» политикана саашадань үргэлжэлүүлгэдэнь Холбоото Штадуудта хэрэгтэй байна гэжэ Советскэ Союзай түлөөлэгшэ онсо тэмдгэлээ. «Хүсэ баримталха политика» ябуулагдаһан хадаа аюулгүй байдалыэ хамтаараа сахижа ба хамтаараа хэмжээ абаха тухай шашалдаа гаргалгаар халхабша хээд, өөһэдынгөө сэрэгэй политическэ ба экономическа зорилгонуудыэ бөлүүдхын тулада бусад гүрэнүүдэй тусхай тоото зэбсэгтэ хүсэнүүдыэ ба экономическа ресурснуудыэ өөһэдынгөө мэлдэдэ абалдаа ООН-ийн хэрэгхэлыэ оролдоно гэжэ Соболев мэдүүлһэн байна.

«Хамтаараа хэмжээ абаха комитетдэй» сэрэгэй бэлдхэлнүүдыэ, тайлбарлан хэлбэл, яаралтайгаар зэбсэгхэлыэ али болохоор дэмжээд «принципуудыэ» табидаг байһанда Соболев Политическэ комитетдэй анхаралыэ хандуулаа. Хойто-атлантическа союз ба Зүүн Урда Ази тушаа догворото хабаадлаар оронуудай организаци шэнги сэрэгэй бүлгэлэлнүүдтэ оролгобо «хамтаараа хэмжээ абалгада» хабаадлага гэжэ зарим оронуудай тоолодог байһанда Соболев мүн лэ анхарал хандуулан байна. Тингэжэ тэдэ оронууд яаралтайгаар зэбсэгхэлээ хээ талаар өөһэдынгөө бөлүүдлэг политикыэ ООН-эй Уставай зорилгоор болон принципүүдтэй адлидхэлыэ хүсэнэ, тэрээнине советскэ делегаци зүбшөөжэ шадхагүй байна гэжэ Соболев мэдүүлээ.

Энэ асуудалыэ зүбшэн хэлсэлгэ үргэлжэлүүлгэдэ байна.

Тусхай политическэ комитетдэ

НЬЮ-ЙОРК, ноябрин 2. (ТАСС). ООН-дэ шэнэ гэшүүдыэ абаха тухай асуудалаар Тусхай политическэ комитетдэй үсэгэлдэрэй заседани дээрэ болоһон юрэнхы дискуссин үсэд Уругвай, Франциин, Колумбини, Кубагай, Либерини, Англиин, Польшын ба Египедэй түлөөлэгшээр үгэ хэлээ.

ООН-дэ шэнэ гэшүүдыэ абаха юрэнхы асуудал тушаа ямаршье баримтагүй гэшүүдыэ хэлхээ зуура, Лаосыэ ба Камбоджыэ ООН-дэ абаха тухай асуудал хаража үзэхыэ Аюулгүйн Советдэ дуралдаһан Австралиин, Пакистанай ба Таиландын делегацинуудай резолюциин проекты Англиин, Франциин, Колумбини, Кубагай ба Уругвай түлөөлэгшэд дэмжэн байна. ООН-дэ шэнэ гэшүүдыэ абаха тухай асуудалаар нэгэ гэшүүдыэнь үмөөрэн дэмжэдэг урдынгаа политикыэ Франциин ба Англиин түлөөлэгшэд баримталһан байна. «Туһаламжа үзүүлхэ» комитетдэй ажал-ябуулгыэ үргэлжэлүүлхэ гэжэ Англиин түлөөлэгшэ дуралдаа.

Аюулгүйн Советдэй саг үргэлжын гэшүүд нэгэн һанал туйлаха ёһотой гэжэ ООН-эй Уставай дүримүүдээр хараалагдаһан принципныэ Колумбини ба Кубагай түлөөлэгшэд буруушажа үгэ хэлээ. Тинхэдэ шэнэ гэшүүдыэ абаха тухай асуудалыэ импатал Генеральна Ассамблейн лэ гаргаһан тогтоолоор шийдхэжэ болохо юм гэгэн хэбэртэйгээр тэдэнэр хэлһэн байна.

Француска Хойто Африкадахы байдалай хурсадалга

ПАРИЖ, ноябрин 1. (ТАСС). Француска Хойто Африкадахы байдалай улам хурсадажа байһан тухай хэблэл мэдээсэнэ. Тунисай, Мароккын ба Алжирай олонитэ хүн зон колонналыэ ёһо гуримда эхээр дурсагдажэ байһана мэдүүлхэ зуура, дурсагдаһан оронуудта националына бээ даанхай байдал олгохо хэмжээ нүүдыэ абахыэ эринэ. Энэнь юн дээрэй харагданаб гэхэдэ, полициин постнуудта, француска чиновнуудта болон колонналына засагаархидтай суг ажалладаг хүнүүдтэ һаяхан довтолгонууд хэгдэнэ байна.

дээр хараалагдаһан принципныэ Колумбини ба Кубагай түлөөлэгшэд буруушажа үгэ хэлээ. Тинхэдэ шэнэ гэшүүдыэ абаха тухай асуудалыэ импатал Генеральна Ассамблейн лэ гаргаһан тогтоолоор шийдхэжэ болохо юм гэгэн хэбэртэйгээр тэдэнэр хэлһэн байна.

Польшын түлөөлэгшэ Кац-Сухи үгэ хэлхэдэ, «туһаламжа үзүүлхэ» комитетдэй элидхэлэй удхыэ шүүмжэлээ. Ямар нэгэн гүрэнине ООН-дэ абаха тушаа Аюулгүйн Советдэй заседанинууд дээрэ үгтэнэн голосуудай тоо тушаа хоохон мэдэнүүд тэрэ элидхэл соонь дуралдаһан байна. «Туһаламжа үзүүлхэ» комитетдэй элидхэлэй ба Тусхай политическэ комитетдэй заседанинууд дээрэ зарим делегадуудай хэлһэн үгэнүүдэй тус

асуудалыэ бүхэли дээрэн зүбшэн хэлсэлгээ зайсаха гэгэн эрмэлзэлгэтэй байһанда польско делегат анхарал хандуулаа.

ООН-дэ шэнэ гэшүүдыэ абаха талаар зарим гүрэнүүдыэ газашалха, нүүгөөдүүлхыэ үмөөрэн дэмжээхэ политикыэ баруун гүрэнүүдэй баримталһаар байһан тухай польско түлөөлэгшэ заагаа. 14 гүрэнине, тэрэ тоодо Албание, Болгарине, Венгрииэ, Монгол Ардай Республикаыэ, Румыниэ ООН-эй гэшүүн болгон абахыэ баруун гүрэнүүд буруушаадаг байна. Эдэ гүрэнүүдэ ООН-дэ абалга газашалга гаргаха политикыэ зайсуулахаа гадна, асуудалыэ бүхыдэнь шийдхээ замда горьтой алхам болохо байгаа гэжэ Кац-Сухи хэлээ. Потсдамска хэлсээе ба эбэй догворуудыэ баталалсаһан баруун гүрэнүүд Венгрииэ, Италине, Болгариине, Румыниэ болон Финляндииэ ООН-дэ гэшүүн болгон абалгыэ дэмжээхэ талаар бэдээ даажэ абалһан уялгануудта дүүргэнгүй гэжэ польско делегат хандуулаа.

Лаос ба Камбоджа тушаа резолюциин проект тухай хэлхээ зуура, энэ дуралдал хадаа ООН-дэ шэнэ гэшүүдыэ абаха тухай асуудалыэ бүхыдэнь шийдхэлгэдэ мүнөө үсэд туһалжа шадхагүй байна. Юб гэхэдэ, Индо-Хитадай асуудал мүнөө дээрээ хүсэд гуримшуулагдаагүй байһаар, тэрэшэлэн Лаос, Камбоджа ба Вьетнам тушаа Женевскэ зүбшөөнэй гаргаһан шийдхэбэринүүдэй дүримүүд хүсэд бөлүүдлэгдээгүй байһаар гэжэ польско түлөөлэгшэ мэдүүлээ.

Шэнэ гэшүүдыэ абаха тухай асуудал ООН-эй Уставай гол дүримүүдтэ зохилдуулан шийдхэгдэжэ болохо байна. Тинхэдэ, энэ асуудалаар политическэ шэнжэтэй бодол—баруун оронуудай засаг түрэдэ орлоодо ондоо политическэ ба социальна байгуулалттай гүрэнүүдыэ ООН-эй гэшүүн болгон абахыэ хуэ-хэгүй ябадал гаргагдаха ёһогүй. ООН-дэ шэнэ гэшүүдыэ абаха тухай асуудалаар нэгэ зарим гүрэнүүдыэ газашалха ба нүүгөөдүүлхыэ үмөөрэн дэмжээхэ ябадал зайсуулагдаха ёһотой гэжэ үгынгөө түгэсхэл дээрэ Кац-Сухи хэлээ.

Венгрии предпритинуудта һайндэрэй урда тээни мурьсөөн дэлгэрнэ

БУДАПЕШТ, ноябрин 2. (ТАСС). Октябрьска социалистическэ революциин 37 жэлэй ойдо ба нутагай Советүүдтэ болохо байһан лунгалыэ зориулагдаһан дэлгэрэн социалистическэ мурьсөөндэ Венгрии ажалшалай туйлаһан үйлэдбарни зар талууд тухай мэдээслүүд оролдоо бұхы заха булангуудһаа абтана. 7-ноя табанска ба Оросляньска шаштунууд үсэгэлдэр һайндэрэй урда тээни вахтада жагсаа. Базакерестеодо нефтянигууд ноябрин 7-ноя күнд лээлдэ зориулан түсэбһөө галуур 44 тонно нефть ба 342 тонно газар оролдоо үгэхэ уялга абалһан аад, тэрэнэй нэрэтэй солотойгоор дүүрэн болохо байһан һайндэрэй хүдэллэдэ зориулан бүд нэхэшлэ, металлстнууд, эдээ хоолой промышленностини хүдэлмэрилгэшэд, суд бүтэсгэд мүн лэ мурьсээнэ. Промышленостини элдэб һалбарнуудай олон предпритинуудай цехүүд, коллективүүд болон бригаданууд түсэбһөө галуур продукция бүтэри гарган Агуухэ Октябрьин 37 жэлэй утганын тулада үсэгэлдэр ажил вахтада жагсаа.

Хитадай полинууд дээрэ ПЕККИН, ноябрин 2. (ТАСС). Синьхуа агентствын шанхайска корреспондентий мэдээслэлэй ёһотой Зүүн Хитадта үнгэрэгшэ жэлэй хитэй жэшээл мүнөө гэхэдэ клопогой ургаса жэлдэ бурһөө 11 процентээр эхээр хуралдаа. Ороолтоо культурануудай мурьсөөн суглуулга 1953 онойхи оролдоо эхэ байхаар хүлэгдэнэ.

Цзяньс провинциин хойто талай хубида рисэй һайн ургаса мурьсөөн жэлдэ абтаа. Газар уналха талы эндэ хэгдэнэ эхэ хүдэлмэри һайн ургаса абаха хэрэгтэ туһалһан юм. Хуайхэ мурьсөөн хойто талай Анхуэй провинцида сагай ударила муу байһышэ, 1,5 миллион гектары талмай дээрэ таригдаһан намар эртн ороолтоо культурын урганы һайн байгаа.

Болгаридэ советскэ номууды һонирхон уншаа

СОФИ, ноябрин 2. (ТАСС). Советскэ номой үдэрүүд үсэгэлдэ Болгаридэ эхилээ. Эдэ үдэрүүд ноябрин 20 хүрэтэр үргэлжэлжэ Советскэ уранзохөөлой, научна хуурадай литературын выставкын ороной городууд болон тохсонуды эхилдхэгдээ. Библиотеканууд болон уншалгын газарнуудта советскэ литературы стениүүд түхээрэгдэһэн байна. Софин гол үйлсэнүүд болон талмайнуудта советскэ ном худалдаха тусхай киоскунууд нээгдээ. Советскэ номууды болгарска артоодо уншадаг болонхой. Библиотекэ болон уншалгын газар бүр элдэб эрдэмүүдэй талаар советскэ литературын тусхай таһагуудтай Советскэ Союзһаа жэл эрхэ түмэ бурт олон номууд абтадаг болохо 1949 ондо 1.650.780 хэлнэ советскэ ном абтаһан байгаа һаа, 1953 ондо 1.808.087 хэлнэ ном абтаһан болохо.

Редактор Д. Л. ЛОБАНОВ

Advertisement for 'СОЮЗПОСЫЛТОРГЫН' (Union Post Office) featuring a logo and text about postal services, including rates for various types of mail and parcels.

Advertisement for 'Кинотеатр' (Cinema) listing movies like 'ПРОГРЕСС' and 'Антилопа' with showtimes and prices.